

Bogusław Andrysewicz

Kolekcja Pamięci Józefa Piłsudskiego (1992-1993)

Niepodległość i Pamięć 1/1, 203-205

1994

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Bogusław Andrysewicz

Kolekcja Pamięci Józefa Piłsudskiego (1992-1993)

19 marca 1992 r. w dniu Imienin Marszałka powołano do życia Kolekcję Pamięci Józefa Piłsudskiego. Inspiracją utworzenia Kolekcji były odbywające się wtedy w Warszawie uroczystości w Muzeum Literatury i w Katedrze św. Jana, gdzie odsłonięto tablicę pamiątkową.

Wkrótce po utworzeniu Kolekcji wydano informację w formie ulotki zaopatrzoną w specjalny znak firmowy z wizerunkiem Marszałka. Ulotka ta ma zachęcać do przekazywania darów i funduszy na rzecz Kolekcji.

Powołanie Kolekcji stało się z kolei inspiracją do zorganizowania wystawy "Sternik Niepodległości" w 125 rocznicę urodzin Marszałka. Na wystawie tej prezentowano również zbiory Kolekcji.

W okresie od marca 1992 r. do 31 marca 1994 r. Kolekcja pozyskała z darów i dzięki, niewielkim z braku środków zakupom, ok. 300 obiektów.

Dary dla Kolekcji Pamięci Józefa Piłsudskiego.

1. Przekaz Galerii Zachęta:

43 obrazy olejne m.in. o tematyce związanej z odzyskaniem niepodległości, 21 grafik i 5 rysunków o tematyce historycznej i 46 medali współczesnych. Jeden z obrazów nie związany tematycznie z Kolekcją Józefa Piłsudskiego wymieniono na obraz Marii Wollenberg Kluzy, "Pierwszy Marszałek" (olej, płótno 58x60).

2. Dar Marka Cabanowskiego z Grodziska Mazowieckiego:

Wypracowanie ze szkoły powszechnej w Rembertowie "Za co Kochamy Marszałka Piłsudskiego".

3. Dar Marka Marksa z Warszawy:

Dziennik Jeńców Legionowych, Szczypiorno 1917.

4. Dar Danuty Mikulskiej z Opola:

14 oryginalnych fotografii z uroczystości pogrzebowych Matki i Serca Syna w Wilnie w 1936 roku.

5. Dar Z. Bokiewicza:

2 pocztówki londyńskie z wizerunkiem J. Piłsudskiego i 3 koperty okolicznościowe.

6. Dar Kazimiery Żelazowskiej z Warszawy:

a) 12 fotografii i pocztówek

b) 21 Warszawski Pułk Piechoty w Warszawie - Karykatury Jotesa (1926/27)

c) Przewodnik popularny po Muzeum Wojska, Warszawa 1927

d) 21 Warszawski Pułk Piechoty 1918-1933, album fotograficzny, 85 oryg. foto

e) Szkice i mapy do działań obronnych w 1939 r.

Głowa J. Piłsudskiego, rzeźba dłuta Zbigniewa Dunajewskiego, 1935 r. w zbiorach Kolekcji Pamięci J. Piłsudskiego - Muzeum Niepodległości. Pierwszy raz po 1945 r. eksponowana podczas wystawy "Polonia Restituta" w Muzeum Niepodległości (10.11.1993-10.05.1994)

7. Dar Jadwigi Majewskiej z Warszawy:

- a) pamiątnik plut. Mariana Majewskiego z 1920 r.
- b) 2 legitymacje wojskowe i pięć innych dokumentów z lat 1919-1921

8. Dar J. Stankiewicza z Warszawy:

pocztówka i zdjęcie poświęcone pamięci J. Piłsudskiego

9. Dar W. Rogozińskiego z Kanady:

koperta kanadyjska z wizerunkiem J. Piłsudskiego

Zakupy dla Kolekcji Pamięci Józefa Piłsudskiego - poza Komisją Zakupów:

1. Odznaki wykonane w drewnie:

- a) I Brygada Legionów
- b) I Pułk Jazdy Legionów
- c) Więźnia ideowego

2. Plakietka żeliwna z wizerunkiem Józefa Piłsudskiego Ø 31 cm

Konfederatka ułańska z 1915 r. 1 Brygady Legionów, należąca do mjr. Wacława Calewskiego (Kolekcja Pamięci J. Piłsudskiego - Muzeum Niepodległości).

3. Pocztówki:

- a) 20 pocztówek z obchodów uroczystości 3 Maja w Warszawie Seria I. Fot. Marian Fuks
- b) 3 pocztówki "Z życia Skautowego" J. Piłsudskiego
- c) 2 pocztówki wydane po śmierci J. Piłsudskiego
- d) 3 pocztówki o treści patriotycznej z okresu I wojny.

4. Zbiory Kolekcji powiększono drogą zakupu muzealiów poprzez Komisję Zakupów. Wśród nabytków na szczególną uwagę zasługuje teka autolitografii legionowych z 1934 roku oraz rzeźba głowy Józefa Piłsudskiego dłuta Zbigniewa Dunajewskiego z 1935 r., którą udało się zakupić dzięki środkom przekazanych Muzeum przez Urząd Dzielnicy Warszawa-Śródmieście, a także Konfederatkę ułańską I Brygady Legionów mjr. Wacława Calewskiego z 1915 r.

W dniu Imienin Marszałka w 1994 roku Muzeum Niepodległości zorganizowało imprezę okolicznościową. Uczestniczyła córka Marszałka Jadwiga Piłsudska - Jaraczewska.

Wydano cegiełki na fundusz Kolekcji Pamięci J. Piłsudskiego o nominałach 10, 20 i 50 tysięcy złotych.

Wystawa "Sternik niepodległości" zorganizowana w 125 rocznicę urodzin Józefa Piłsudskiego 5 grudnia 1992 roku eksponowana była kolejno w Muzeum Niepodległości, Muzeum Okręgowym w Toruniu, Wielkopolskim Muzeum Historycznym w Poznaniu.

Wszędzie cieszyła się uznaniem zwiedzających o czym świadczą wpisy do ksiąg pamiątkowych.